

De tertio

mul contiguum motum quasi moleris rote. Et dixit puero suo. Vade et vide quid sit in molendino: puer iuit: et rediit horrore percussus. Cui dices. Quid est tibi? Et ille letantem horrore inuasit me in ostio molendine ut compelleret me redire. Et ille. Et si diabolus tibi sit: ego ibo et videbo. Iniecit ergo toga scapulis venit ad molendinum. Erat enim nudus: ostium aperuit et introspexit: et vidit duos equos nigerrimos: et virum nigrum stantem iuxta equos nigras: qui dicebat ad rusticum. Festina: et ascende equum istum qui propter te adductus est. Ille expauit. At ille. Quid tardas. prope vestem tuam veni. Erat enim vestis eius crux affixa. Ille desperans ex virtute vocis diabolice reiecit vestem equum ascendit et vir ascendit alterum equum et statim deductus est ad diuersa loca penarum ubi ille miser vidit propter misericordiam queri propter res iniustas quas possideret et sibi hereditario iure reliquerunt. Insuper et alios quos plurimos ibi vidit. Quos cognouit. et vidit ibi quendam militem in sidere in vacce furenti a verso corpore ita ut dorsum haberet ad cornua vacce que huc illuc discurrebat: ac crebris ictibus dorsum militis cruciabat. Et cum quereretur rusticus: quare illam penam sustineret? Respondit vaccam istam rapui sine misericordia cuiusdam vidue: et ideo oportet me hanc penam sine misericordia ab ea tollerare. Ostensa est ei ibi sedes ignea et dictum est ei: modo reuertere ad domum tuam: et post tres dies reuerteris ad locum istum et mercedem accipies in ista sede. Hic de manereductus semiuivus et inuentus est in molendino ab ypoet familia. Et conuocatis cognatis et amicis suis dixit omnia que ei acciderant et que viderat quasi sub desperatione. Vocatus est sacerdos qui cum ammoneret eum ad contritionem et confessionem. Respondit. Quid prosunt verba ista: non possum contreri: superfluum video confiteri. et video quod in me dispositum sit: necessarium esse imple-

ri. Sicque miser ille sine sacramento ecclesie defunctus est.

De tertio precepto

Memento ut diem sabbati sancti fices. Hoc preceptum refertur ad spiritum sancti bonitatem sicut secundum ad filii veritatem: et primum ad patris potestatem. Decet enim hominem perfectum de uotibus hac die totaliter desistere: quia quod si homo quicquam in orationibus vel etiam bonis operibus per totam septimanam neglexit recuperet in ista die. **¶** **C**um ad eundem diem huius precepti querit quare sabbati dies fuerit translati in dominicam. Ad quod dicitur quod hoc conuenit rationi. Primo ob memoriam beneficij dominice incarnationis. Quia sicut die dominice mundus fuit creatus: sic eodem die fuit per mysterium incarnationis re-creatus. Et hoc beneficium dignissime in memoria iugiter est habendum. quia per hoc deus summam charitatem exhibuit. de cente apostolo. Propter nimiam charitatem qua dilexit nos deus filium suum misit. Et maxima enim charitate processit quod propter nos fieri nasci homo voluit: ut nos deificaret et ut hominem abiectum ineffabiliter exaltaret. et ut hominem medicum thesauro diuinitatis locupletaret. Unde Augustinus super canonicam primam Johis. Amavit te dominus et fecit se propter te hominem. deus subiecit se et exaltauit te: inclinauit se et suscepit te. Exaltauit se maiestate: et impleuit te diuinitate. descendit usque ad te: ut tu descenderes usque ad eum. **¶** Secundo propter memoriam beneficij resurrectionis que fuit dominice die facta: et que est causa et exemplar nostre resurrectionis. Nam illa die contulit nobis tria bona. **¶** Primo: quia mortem nostram destruxit et eam in seipso occiso occidit. Nam secundum Augustinum Dignus erat ut quia diabolus christum innocentem premerit potestatem perderet in eos quos sua

precepto

calliditate deuictos tenebat. **S**ecundo: quia natura humana veste immortalitatis induit cum immortalis et impassibilis resurrexit. **T**ertio quia timore mortis abstulit quoniam per suam resurrectionem de eterna beatitudine nos assecurauit: cum certum sit quod membra sequi debeant ubi caput suum processit. **U**nde **G**regorius in homelia paschali. **F**ilius dei factus homo apparuit in carne: mori dignatus est ex voluntate: resurrexit ex potentate: et ostendit exemplo quod nobis promissit in principio. **S**i igitur membra nostri redemptoris sumus: presumamus in nobis quod iam gestum constat in capite. **T**ertio ne videamur iudaizare diem sabbati more iudeorum obseruando. **Q**uia secundum **H**osti. **I**n sabbato maxime operari debemus ne iudaizare videamur. **Q**uarto propter dignitatem diei dominice. **B**eatus **C**risostomus dicit quod duodecim dignitates diei dominice inueniuntur in scriptura. **P**rima quia illa die celum et terram et angelos deus creauit. **S**ecunda eadem die stetit arca noe post diluuium super montes armenie. **T**ertia quia eadem die eripuit dominus populum suum de egypto in manu forti: et brachio excelso. **Q**uarta quia eadem die pluebat primitiuam na decelo in escam filiorum israel. ad huc ipse existens in deserto. **Q**uinta quia eadem die christus natus est de maria virgine. **S**exta eadem die christus baptisatus est a **J**oanne. **S**eptima eadem die conuertit aquam in vinum in nuptiis: quod fuit initium signorum que fecit in conspectu discipulorum. **O**ctaua eadem die faciuit quinque milia hominum quinque panibus et duobus piscibus. **R**ona quia eadem die honorificatus est dominus cum palmis. scilicet die palmarum. **D**ecima quia eadem die resurrexit a mortuis. **U**ndecima quia eadem die misit spiritum sanctum apostolis. **D**uodecima quia eadem die erit dies iudicij: ut plures opinantur. sed tamen certitudinaliter nemo scit nisi solus deus. **E**rgo honorifice honorare et celebrare debemus hanc diem. si non sit eadem in numero: habet eadem in specie

intelligere debemus ut patet quilibet intueri. **U**nde de iure canonico constat diem dominicum inter summas et precipuas festiuitates contineri. **S**icut dicitur **E**xodi. xx. **D**e merito ut die sabbati sanctifices: id est summo studio illam diem honores: nihil scilicet operis corporaliter eo faciendo quod possit impedire quietem mentis in deo. **P**ro quo sciendum quod illud preceptum contingit octo modis transgredi. **P**rimo modo manualiter operando: quod prohibetur est a deo. **U**nde **E**xodi dicitur. xx. **N**on facies in eo omne opus. **E**x quo patet quod sabbatum violat: mortaliter peccat. excusatur tamen quis a mortali peccato in quattuor casibus. **P**rimo propter laboris vel operis modicitatem: puta si labor tantum modicus sit quod querere mercedem non possit in deo: quia solus ille labor qui turbat querere animam spiritus libertatem causat mortale peccatum. **S**ecundo propter laboris necessitatem: que tanta dicitur esse laboris operis sine rei periculo perueniri vel differri non possit sicut contingit in messibus propter incursum hostium. **V**el etiam secundum **B**asilium. **S**i in ceteris segetibus in agro aut fenosi pratis: imineat tempestas possunt inde remoueri. **I**tem non videtur peccare mortaliter pincerne et carnifices qui preparent victualia: ut se querere die vendant: si prius non poterant commode preparare aut preparata sua esse. **E**t sic contingit in venditionibus propter frigus et in captura allecum que solum fit tempore defrenato. in talibus enim excusatur necessitas que legem non habet: ut patet extra de consuetudine. **T**ertio propter cordis pietatem: quia bene licet propter deum arare et agrum pauperis seminare. **V**el adducere religiosos ligna et alia miserabilibus personis. **Q**uarto propter publicam utilitatem: puta laborare pro potestate pro via siue ecclesia repanda. **S**ciendum tamen quod **W**ilhelmus dicit quod non creditur quod diebus dominicis aut maioribus festiuitatibus liceat huicmodi labores fieri. **I**n minoribus autem festis sicut infra octauas pasche et per hebdomadas et similibus credo quod liceat sequi consuetudinem regionis.

De tercio

nis **A**d hoc autem quod tales labores licite fi-
ant oportet quod non fiant usque ad ultimum
fatigationem. vel propter hoc non dimittatur
missa et homini divina. et quod talia non faciat
propter affectum carnalem: et spe remunera-
tionis: sed propter deum et quod pauperibus illo-
rum exigere videatur. **S**ecundo transgredi-
tur hoc preceptum frequentando placita se-
cularia: ut exercendo actum iudicium.
Est ei iure statutum ut illo die strepidus iu-
dicarius conquiescat. Posset tamen illo
die ut dicitur Wilhelmus in glo. pro pace tra-
ctari vel pro pace firmanda iuramentum
licite prestari. **I**tem quando causa esset debili-
um vel miserabilium personarum ita quod alio
die non posset expediri: tunc quandoque licite
posset fieri. **E**t nota quod isti multi rep-
rensibiles sunt qui claffationes suas in
loco sacro. scilicet in cimiterio vel ambitu
expediunt. et hoc patet ex eo. quia secundum
Ray. et **H**osti. cimiterium gaudet eadem
immunitate quam habet ecclesia. ergo sicut il-
licitum esset in ecclesia talia placita et ta-
les locutiones exercere. sic in cimiterio illi-
citurum est talia fieri. **D**e **T**ertio
mercantiis intendendo. **U**nde queritur
quid de euntibus ad mercata que fiunt in
festis. **R**espondeo secundum Wilhelmum **S**i quis
hoc faciat non consuetudinarie: sed pro sua ne-
cessitate antea audiuit divina: non cre-
do quod peccet mortaliter. **S**ecus si consue-
tudinarie seu lucrandi cupiditate: et ma-
xime se abstrahendo a divinis. **A**ut etiam
si homini mercata prohibita sunt a prelati il-
lius loci seu forsan excommunicata. **M**er-
cata tamen que ex quadam necessitate sunt de
victualibus et necessariis ad diem aliquam: non
credo illicita esse: dum tamen pro se non subtra-
hant a divinis officio. **N**on enim attendunt
isti institores qui in dedicationibus vel in aliis
festivitatibus summo mane suavenalia ex-
ponunt: et totum divinum officium negligunt.
nec illa die missam vel sermonem audiunt. et in
hoc graviter delinquant: in signum huiusmodi in tempore
pasche prohibetur communicatio omnibus talibus qui
mercata sua diebus festivis exercent: et com-
munitio non prohibetur nisi pro peccato mortali.

Et **Q**uarti que vectura in diebus domini-
cis exercent. **A**d intelligentiam homini queri-
tur. quod debet dominus vecturam bladorum
affert in diebus festivis. **R**espondeo secundum **B**asilium.
non excusant nisi aliquam necessitatem ad hoc
eos compellat. et ideo tales domini qui eis dant
occasionem vel iubent eos talibus diebus exer-
cere vecturam: participes sunt illorum peccatorum.
Sed vectores mercium et alimencorum aut perso-
narum ad loca remota (cum alias non possint sine
gravi incommodo) credo excusari. **E**t si de
deviatoribus et cursoribus tamen bonum est talibus
ut antea missam audiant maxime in die-
bus festivis. **N**on enim isti rustici non attendunt
dum quod quandoque ad quartorum vel ad quinquaginta mi-
liaria vehunt nunquam missam vel sermonem
istis diebus audiunt: et credunt se celebrare eis
hoc licere. quod tamen est falsum. **Q**uinti sunt
mechanici sicut ferratores equorum: minu-
tores hominum: curifices: et sic de aliis de quibus
dicitur **B**asilium. **S**i in festis hoc faciunt: precipue
paliter propter necessitatem eorum quibus
serviunt credo quod possint excusari. **S**ecundo
si propter cupiditatem lucri hoc faciunt: sicut
illi qui de talibus requirunt eos excusant si
alias non poterant sibi commode providere:
aliter non excusant. **S**exti qui faciunt
sarta in diebus festivis: queritur utrum
peccent mortaliter. **R**espondeo non credo tales
esse excusabiles propter periculum quod de facili
potest contingi ex abusu homini. quod sunt excita-
mentum vanitatis et lascivie: violatur autem
observantia diei sacre in operando talia
sarta. **P**osset tamen esse labor tam mo-
dicus: et sine precio: nec ad lasciviam intem-
perantiam: sed moderatam recreationem quod
non esset peccatum aut saltem non mortale et hec
sententia est **B**asilium. **S**eptimi
qui in vigiliis festivitatum et sabbatis de
nocte nimis diu laborant. **U**nde queri-
tur. quando debeamus festum incipere
Respondeo quantum ad feriandum a
vespera in vesperam. **E**t intellige vespe-
ram: id est sero: cum festorum initium et finis
iuxta eorum qualitatem et regionum con-

Precepto

suetudines seruari debeant. et sic magni rudo ipoz exigit pus incipere tardius terminari. extra eo. quoniam. Ergo hic reprehenditur error quorundam hominum simplicium: qui non reputant peccatum esse sabbatis diebus de nocte diu laborare et secunda feria de mane laborare peccatum reputant: quod tamen non est verum. **S**ciendum tamen quod illi qui laborant in diebus festiuis et non curant preceptum dei et ecclesie tales tripliciter puniuntur quandoque a deo. Primo in temporalibus: quia tales ex hoc conditantur: quia quicquid lucrant in temporalibus: hoc perdunt in spiritualibus que sunt bona anime. Insuper quandoque infortunium ex permissione diuina habebunt in temporalibus. scilicet quod captiuantur vel a raptoribus spoliantur: vel equi eorum leduntur vel moriuntur: vel domus eorum igne comburuntur: vel talia infortunia talibus accidunt quod sic de pauperantur. Secundo puniuntur in corpore. ut scilicet quando tales infirmantur per membra: vel quandoque cadunt et franguntur crura vel brachia: et sic de alijs: et tunc oportet eos festiuare cum merito deberent laborare: quod antea laborauerunt cum festiuare debuerunt. quod secundum Salomonem. Per quod homo peccat: per hoc et punitur. Tertio puniuntur in anima quod maximum est: quod queriens festum solunt: torrens mortaliter peccat et animam perperam occidit. Exodi. xxxi. Qui polluerit sabbatum: morte moriatur. Sed qui festiuant in illis: deus prosperitate procedit in corpore et in anima. Exemplum habemus de duobus sutoribus: vnus illorum habuit multos pueros cum vxore sua. et non neglexit quoniam omni die libenter audiret missam. et in omnibus sibi prospere successit. Et alius nullum puerum habuit sed solam mulierem et quottidie laborauit tam in diebus festiuis quam etiam in sacris noctibus et raro missam audiuit: et tamen semper in paupertate vixit: qui quesiuit semel ab alio sutore unde sibi ista bona puenirent quod

cum filijs et vxore semper satis haberet et ipse plus laboraret et sepe egeret. Qui non dicit. Cras ibis mecum et ego tibi ostendam vbi talia reperiantur. Hanc factum duxit eum secum ad ecclesiam. et finita missa dixit ei: vadas modo ad laborem tuum. Sequenti vero die iterum de mane venit ad domum eius et duxit eum iterum secum ad ecclesiam. et finita missa iussit eum redire ad domum et laborare artificium suum. Tertia die de mane venit iterum ad domum eius volensque eum ducere secum ad ecclesiam. Tunc ille dixit. Charissime si velle ire ad ecclesiam ego per me bene scirem viam. ego desiderabam a te ut me duceres ad locum vbi tu thesaurum inuenisti. Tunc ille dixit. Alium locum non habeo vbi thesaurum corporis et premium vite et ne requiro nisi ecclesiam. Nonne audiisti dictum christi in euangelio. Primum querite regnum dei et hec omnia adiacent vobis. scilicet quod ad necessitatem corporis et anime pertinet. Tunc ille per punctus et a modo christo factus deuotus: postmodum missam libenter audiuit. et tunc sibi prospere in omnibus successit: sic tu fac similiter et erit tibi gloria eterna. **S**ciendum quod qui violant festiuitatem dei dominice peccant in patrem et filium et spiritum sanctum. In patrem: cuius potentia mundum creauit. In filium: cuius sapientia mundum redemit. In spiritum sanctum qui tali die in mundum missus est. et per consequens tales ingrati sunt suo creatori: redemptori et consolatori. Ergo tales transgressores grauiter a deo puniuntur. Unde legitur Numeri. xv. Factum est cum essent filii israel in solitudine et inuenissent hominem colligentem ligna in die sabbati: obtulerunt eum moysi et aaron et vniuersae multitudinis: Qui recluserunt eum in carcerem nescientes quid super eo facerent. Dixitque dominus ad moysen: morte moriatur homo iste: obruat eum lapidibus omnis turba extra castra. Cum eduxissent eum foras obruerunt eum lapidibus et mortuus est sicut preceperat dominus. **H**octraui qui in diebus festiuis peccat. extra quos dicitur Exo. xx. Memoro ut die

De tertio

sabbati sanctifices. i. summo studio illa honores p̄cipue mortalia peccā caueas nihil i eo opando facinoris vl̄ cōmittendo. Et mlt̄o mai⁹ ē peccm̄ cōmittere i tali sc̄to die q̄ i alio. **Uñ** narzat **Bregz.** i. li. dialo. q̄ qdā legitima a suo viro i sabbato d̄ nocte cognita cū dñica die se p̄cessionē p̄iugeret: a diabolo arripiebatur multū vexabat ab eo. Et si h̄ sit i legitimis p̄sonis: q̄nta pena p̄cubitus illegitimi p̄lectēd⁹ erit. Et notādū q̄ isti s̄z valde fatuiz pueri q̄ in tpe sc̄to non sc̄re volunt viuere. q̄ sicut loco sc̄to inferēd⁹ est honor: sicut tpe sc̄to. **Uñ** si q̄s in oib⁹ festis araretz foderet: ip̄e valde malus reputaret. **Qñō** ḡ non multo amplius peccant q̄ dieb⁹ dñicis fornicant. Cui⁹ em̄ posset p̄cedi q̄ aliq̄s in oib⁹ festiuitatib⁹ araret vl̄ foderet q̄ q̄ semel i die dominico fornicaret. **Sciēdū** tñ q̄ duo s̄z peccā q̄ maxime frequētant dieb⁹ dñicis z festiuis. s̄z ebrietas z chorea.

De chorea. 3

Qhorea est valde graue peccatū: quod patet primo ex vindicta: vt habetur **Exo. xxxi. c.** vbi legit: q̄ cum descendisset moyses de monte synai z appropinquasset ad castra filiorum israel: vidit vitulum z choreas: iratusq̄ valde proiecit tabulas de manu: z cōfregit eas ad radicem montis. **Dein** de assumptis secum filiis leui interfecit **xxij.** milia hominū. **Ex** h̄ ar̄ q̄ moyses mansuetissimus hominum (qui erant in terra) adeo iratus fuit: z tantā vindictam sumpsit de hoc q̄ dei honorem vitulo impenderant z choreas duxerāt: satis p̄t esse manifestū q̄ magnū peccatū sit choreas ducere: p̄pter quod peccatū deus permisit tantā plagam in populū suū. **Item** in nouo testamento legitur z habetur **Mat. i. 4.** q̄ saltatrix amputari fecit caput iohannis baptiste: quem x̄ps per se cōmendabat dicens **Matth. xi.** Inter natos mulierū nō surxit maior iohanne baptista. **In** hoc enim pre-

figuratū est quantā potestātē habent erūt saltatrices ad separandū eos in quibus est gr̄a dei qui p̄ iohannē designatur a capite suo s̄z x̄po. **Scdm̄** p̄ qd̄ potest ostēdi q̄ malū est choreas ducere est multitudo peccatorū q̄ committit et que p̄mittunt p̄sone que choreas ducūt q̄ quasi oīa peccā mortalia ibi p̄currūt. **Primo** p̄mittitur peccatū sup̄bie. quod est initū om̄is peccati. **Uñ** **Isid.** de s̄: bono. **Sup̄bia** est initū om̄is peccati z om̄iū criminū. vñ **Augustin⁹** in epl̄a **Quem** sup̄bum videris: filiū esse diaboli nō dubites. **Ex** isto patet cui⁹ filij sine qui ex sup̄bia choreas ducūt. **Item** ibi p̄mittitur luxuria. quia tales chorizan-tes plurimorū corda videntū ad luxuriam accendūt. **Itē** cōmittit ibi inuidia q̄ quādo aliqui ibi habent meliora ornamenta. vel si vna p̄sona plus honorat q̄ alia: ceteri sibi inuidēt. **Itē** auaricia quia talia ornamenta nō habentes sepe p̄tra deū affectāt. **Item** cōmittunt ibi iudicia z suspitiōes p̄tra dictū christi q̄ dicit **Luce. vi.** Nolite iudicare vt nō iudicabimini. **Tertio** q̄ ducūt choreas faciūt quodāmodo p̄tra om̄ia sacramēta ecclesie. **Primo** p̄tra baptismū. q̄ frangunt pactū quod inierāt cū x̄po in baptismo qñ patrinus eorū dixit. abrenūcio diabolo z om̄ibus pompis eius. **Pompā** em̄ siue p̄cessionē diaboli intrāt cum choream intrāt. **Uñ** patrinū eorū p̄t tēmere de p̄fessione eorū si illi rei inueniantur apud deū: si nō admonuerūt eos dēligēter ne choreas intrarent. **Processio** diaboli est chorea. **Signū** aut̄ hui⁹ est hoc q̄ tendit ad sinistrā. **Tñ** legit **Proverbiorū. iij.** **Vias** que a dextris s̄z nouit dominus. puerse em̄ sunt a sinistris. **Item** faciūt cōtra sacramētū p̄firmationis in quo in fronte signū crucis susceperūt tanq̄ empti passione x̄pi. **In** choreis vero signo christi abiecto signū diaboli p̄ eo in capite ponūt: qd̄ est sup̄bia qd̄ nō p̄t fieri absq̄ magna contumelia

precepto

chrisi. Tertio faciunt contra sacramentum penitentie per quam deo reconciliati erant in qua dragesima domini pacem illam frangunt et in exercitum diaboli vadunt. Quarto faciunt contra sacramentum matrimonij. quia sepius quis concupiscit uxorem alterius. Et sic conuerso mulieres concupiscunt maritos aliarum mulierum. quod est contra preceptum non ubi dicitur. Non concupiscas uxorem proximi tui. Quintum est quod nullo sancto vel sancte deferunt honorem qui choreas ducunt immo omnibus contumeliam faciunt. Sicut enim contumelia facit alicui sancto qui peccat in loco ei dedicato: sic qui peccat in tempore ei dedicato. Unde cum in nullo festo timeant choreas ducere: nullo sancto contumeliam facere. Ergo nullum habebunt sanctum qui pro eis intercedat: quod omnibus sanctis tam beate marie tam apostolis et ceteris sanctis contumeliam et irreuerentiam fecerunt in eorum festiuitatibus chorizando. Item cum prohibitus sit labor manualis in diebus dominicis et festiuitatibus sanctorum etiam iste labor qui esset ad honorem dei et ad utilitatem proxima vel proximi: nunquid contumeliosus est chorizantibus talis labor qui fit in contumeliam dei et sanctorum et in damnum proximi. Irritum videtur esse quod petit requiem eternam pro ducentibus choreas: qui absque penitentia decesserunt cum labore chorizandi in vita sua quieti mentis et corporis prelegerunt: qui in diebus festiuis quiescere noluerunt. Ergo eternam inquietudinem et laborem sibi in chorizando acquisierunt. Unde psalmus. Laborabunt in eternum et uiniet adhuc in finem. Unde Hieronymus. Seruietis dijs alienis supple in presenti: quod non dabunt uobis requiem in futuro. Unde legitur in libro de donis. quod quidam iuuenis bonus et deuotus raptus ab angelo ductus est ad uidentium penas malorum qui inter ceteras penas uidit circulum ferreum stipatum acutissimis clauis in quibus chorizabant plures homines utriusque sexus calcando de uino clauo in alium. Et desuper uidit pluuere ignem cum sulphure mixtum super quibus requirit

Respondit angelus. Tales sunt chorizantes et impudice saltantes: et pedes suos cum calceamentis ad hoc ornantes. ergo modo habebunt istum circulum cum clauis acutissimis stipatum. Item quia per ornatum corporis plures ad malas concupiscentias concitauerunt. Ergo modo secundum dictum prophete psalmus. x. pluet super peccatores laqueos etc. **R** Quintum est quod tales chorizantes rursum crucifigunt filium dei quantum in eis est. Et autem hoc plene possitis intelligere choream uolo uobis declarare et exponere. et ex isto potestis intelligere quantum malum sit chorizare. notate ergo diligenter artem bene chorizandi. Primo si uultis bene chorizare et recte huiusmodi diabolo in hoc multum placere et periculum anime incurrere: tunc debetis primo alte saltare: hoc est quod debetis pedes alte de terra leuare: hoc ideo secundum glossam. uobis dico ut eo profundius ad infernum cadere et saltare possitis. quia secundum Augustinum. quilibet saltus qui fit in chorea est saltus ad profundum inferni. ideo quanto altius in chorea saltaueritis tanto profundius ad infernum cadetis. Ergo saltate et alte saltate ut in chorea inferni super ignitos carbones possitis etiam saltare et chorizare. Et est magna stulticia sic saltare sicut hircus: vel etiam si uideres animal bestiale. scilicet equum vel uaccam sic saltare tunc diceretis quod esset animal fatuum. Tu es homo rationalis et assimilas te hircus vel alij animalibus irrationalibus: contra dictum prophete qui dicit. Nolite fieri sicut equus et mulus quibus non est intellectus. Ergo si non uultis ad infernum profunde cadere sed ad celum sursum ascendere: fugite choream et caueatis uobis ab illa. et hoc est meum consilium. quia multum melius est cum deo et omnibus sanctis in celo regnare quam in inferno cum demonibus et damnatis esse. **L** Secundum quod fit in chorea est quod brachia late expandunt ut choream latam faciunt. Et ideo secundum glossam. ut iesu christo magnam irreuerentiam possint facere et irrisionem siue etiam preceptum. Et talis expansio brachiorum fecit expansionem christi in cruce: qui sic fuit tractus et expansus quod omnia ossa

De tertio

sua dinumerare q̄s potuisset. **Uñ ps.** Dinumerauerunt om̄ia ossa mea. **Itē** om̄es vene eius in suo sanctissimo corpe fuerunt extense. **Uñ** legitur de eo q̄ ex pansis brachijs z extēlis venis pependit in cruce. **Et** isti extensione z expāsiōni magnā cōtumeliā z irrisionē tales chorizantes faciunt in hoc q̄ sic in vana leticia se expādunt: cū christus tā maximā tristitiā habuit. z in maximo dolore fuit extēsus. **Item** p hoc q̄ se sic per modū crucis expādunt: misericordiam dei derident z a se repellūt. quia in signū misericordie christus in cruce man⁹ et brachia expādūt: vt paratus esset ad amplexandū nos peccatores misericorditer nos suscipiēdo. **Quando** ergo sic chorizantes eius misericordiā derident iusticiā suā p̄tra se excitant vt eo iustus eos damnet. **Igit̄** si nō vultis ex iusticia damnari: nolite eius misericordiā ampli⁹ sic deridere. **Igit̄** cauete vobis de chorea. z hec est expositio sc̄di mēbrū

H **Itē** quotiescunq; deuoti homines orāt z manus suas puras in oratione elenāt toties deo sacrificiū manuum suarū offerūt. **Uñ ps.** Eleuatio manuum mearū sacrificium vesperinum. Sic eōuerso chorizantes quotiescunq; manus suas extendūt diabolo eas offerūt et seiplos consumūt. **Uñ Bernardus** in p̄sona xp̄i. Ego te acquisiui manib⁹ crucifixis: z tu te cōsumis manibus diabolo dedicatis. **Tertiu** quod fit in chorea est alta voce clamare z cantare. hoc significat clamorem christi in cruce pendentis. **Uñ dicit̄** **Mathei. xxvij.** Clamans voce magna emisit spiritum: p̄ cuius clamorē terra mota est: petre scisse sunt: z sol obscuratus est: z tali clamore xp̄o fit magna irreuerētia vel p̄ talē cantum: etiā p̄ sonitū fistularū qui fit in chorea. **Et** tales q̄ sic delectātur in cantu z in fistularū sonitu miserabilius z terribilius clamabūt z lugebūt in inferno dicētes illud **Apōc. viij.** **Ue ue ue. Ue q̄s**

p̄mo dicet q̄ vnq̄s natus sum homo. qz melius illi erat q̄ natus hō nō esset dicēdo etiā. **Maledic̄** venter q̄ me peccatorē portauit z vbera q̄ suxi. **Itē** sc̄dm̄ ve clamabūt sup se z sup pp̄ria membra corpis: dicētes ve vobis pedes mei maledicti qd̄ mihi misero imputastis z per malū gressum z saltus illicitos mihi celianuas obserastis. **Ue** vob manus cur p̄ malū tactū z illicitā extensionē corona glorie me p̄uastis: iā p̄pter vos ducar ad infernū de quo nūq̄ egrediar. **Ue** tibi o maledicta lingua quāta mala mihi fecisti q̄ tot turpia verba ptulisti z tam frequēter illicitos cant⁹ cantasti. **O** maledicti oculi q̄ me p̄ illicitū visum visioe dei p̄uastis z nunq̄ vnā lachrymā pro peccatis meis fudistis. iā incipit fletus vester intolerabilis corā oibus demonibus z dānatis. **Ue** tibi cor qd̄ mihi imputasti q̄ tuis cogitatioibus malis z gaudijs illicitis me eternis gaudijs p̄uastis z sic de alijs. **Tertiu** ve clamabūt p̄re amaritudine dolorosa z et̄nitate penarū. **A** **Quartū** qd̄ fit in chorea est q̄ cū manib⁹ firmiter se tenēt z cū manib⁹ z brachijs se inuicē p̄plicant ne chorea de facili rūpatur. **Et** hoc significat q̄ hoc ideo fieri debeat vt diabolus firmius vos teneat in manu z p̄tate sua. **Nā** omnes in chorea sunt in p̄tate diaboli. qz sunt in seruitio eius. **Et** ille diabol⁹ vocat̄ schickēdantz. **Iō** diabolus q̄ vocat̄ schickēdantz der nympt dych in sijn gewalt gantz. **Sz** si q̄s diceret. si chorizans est in p̄tate diaboli cur tūc diabol⁹ p̄tatem suā in talē hoīem nō exercet. **Rñ** ideo q̄ hoc libēter faceret si de⁹ oipotens p̄mitteret. **Uñ** legit̄ exemplū q̄ fuit qd̄ puella que erat in cantilenis et choreis assidua quā cantantē z pulchre ornatā p̄festim turbo rapuit z multū deferens illā spūs malignus crudeliter p̄berauit z diuersis flagellis hāc diuersimode flagellabat. **Itē** qd̄ de audierūt plurimi. **sz** vidē nō poterāt: fletē etiā

puelli
post
D
C
oma
ppl
angl
p̄a d
groce
ripoll
isvelli
rāo q
sacra
na. q
levan
p̄mā b
uis. r
re color
natoz
seomā
nam sic
Sic i sig
sone om̄
cum mtr
que h ab
ci cocona
caput tū
nimo iō
post lecti
t̄tā c
cū exerc
latum n
i p̄sona.
eandem
bar. qz mi
te q̄ nō p
stollere
vobis hōi
hicem q
p̄vū c
v̄t̄t̄ d
tam mar
trā dōt

E

precepto

puellā audiebant i aere clamantem. z post modicū iteruallum cecidit mortua

O nimis horribil' ad vidēdū. **O** Quittū qđ sit i chorea ē qđ pulchre se ornant. scz caput cū coronis z capucijs z pepl. corp' cū idumēt' varijs. venire cū cingul' argēteis. Et hoc fecit qđ iō fieri d'z a chorizantib' vt eo difformiores z nigriores z diabolo similiores i inferno fieri possint. nā qnto pl' se nunc ornāt varijs vestimēt' z diuersis vestib' z colorib'. tāto optet eos h'ē i inferno mag' diuersas z variās penas z multiplicia tormēta. qz qlibet tunica supflua. z qlibet color vari' specialē penā habebit. **O** aliā penā habebit color rube'. aliā color flauius. z sic d' alijs. Et sic scđm diuersitate color' i vestibus augmētabit' pena dānatorū. Et iō diuersimode chorizantes se ornāt vt ch'ō maiorē z tumeliā iferāt nam sic ch'is coronat' ē corona spinea.

Sic i signum huius chorizantes derisorie ornāt capita sua cū frīs d' florib' z cum mitr' z peplis ergo dolorem ch'isti quē habuit i capite suo cū coronat' fuit cū corona spinea memorare debes cum caput tuū sic supbe ornas. **I**te vestes nimis lōgas habētes z caudas i terraz post se trahētes designant albā vestem z fatuā quā herodes ch'ō i dūit cū cum cū exercitu suo spreuit. z ecōuerso ad pylatum misit. que vest' fuit lōgior qđ ch'is i psona. Et qñ sic pcedere debebat sup eandē vestē calcabat z sic ad terrā cadebat. qz man' fuerūt sibi ad dorsum ligate qđ nō poterant longitudinē vest' ante se tollere. Talia memorare dñt qđ lōgas vestes hñt. **I**te cingul' argente' signat funē cum quo ch'is erat ligatus z sic ad patibulū cruc' duct'. Talia memoranda essent chorizantibus cum se ad choream ornant. Et exemplum de hac materia habetur i fra. xij. 2.

De Ebrietate.
Ebrietas ē scđm pccm qđ maxime exercet dieb' festiuis. **U**nd

sciendum qđ ebrietas est mater oim vitiorum. sicut sobrietas est mat' oim virtutū vt d' Origines omel. 37. **U**nde Ambrōsi' i li. d' aia. Ebriosus z fundit naturam. amittit grām. pdit gl'iam. incurrit damnatōem eternā. **I**te ebrietas facit de hoie bestia. de robusto i firmuz. z de prudente i sanum. **E**t hoc pz p exēpluz **L**egit de quodā ebrioso qđ cum venisset d' taberna ebriosus occurrit ei pater suus arguēs eum. quē cum crederet aduersariū suū extracto gladio occidit eū z cum de nocte occurreret ei mater ppriaz eum i creparet i dez de ea fecit. **E**t capt' est z tent' i carcere. **D**e mane aut' obstupuit se talia fecisse.

De festiuitatib' sanctorū qñt' sint celebrāde

Querit festa sanctorū qñt' sint celebranda. **P**ro qđ sciē dū qđ quattuor sūt que pertinet ad obseruantiam solennitatum. **U**nd **Exod. 20.** Sex dies operaberis z facies oia opa tua. septimo aut' die sabbm dñi dei tui est. non facies in eo oim op' **U**nde d' **Genes. 2.** Requieuit dñs die septimo ab omni ope qđ patrarat. **E**t merito cum sex dies corpori tuo seruisti. dignum z iustum est. vt septimū diem deo des z in salutem aie tue expendas. et te ad sūendum deo promptly exhibeas. **S**cđm quod debemus sūare in festiuitatibus est qđ debemus peccatorū on' deponere. **U**nde **Hiere. 17.** Nolite pōdera portare die sabbati. **I**n vigilia solennitatis deberet attendere qđlibet vtrū aliquod pccm haberet i se. z si haberet p veram contritōem z pessionem deberet illud remouere. **U**nde **Bern.** Ad hoc nobis vigilia proponuntur. vt vigilē' si aliquo peccato vel negligentia dormi uimus vt pccupem' sanctorū facies in pessione. **S**z aliq' qui pondera pccorū suoz i festiuis dieb' volunt portare valde puerse faciūt poti' volūt portare on' diaboli graue qđ on' ch'i leue. qđ onus

De tertio

christi est leue habetur **M**atth. xi. q̄ onus diaboli sc̄z peccatum sit graue habetur ex illo psalmo. **S**icut on⁹ graue grauate sunt super me. **I**tem tales potius volunt portare quod demergat eos in profundū inferni. q̄ onus pro quo de eis honor paradisi. **I**tem non sufficeret onera peccatorum deponere nisi homo caueret etiam peccata futura non comittere in die festiuo. quāuis omni tempore homo debeat a peccatis abstinere tamen principaliter et maxime in die festiuo. et hoc innuitur **Exod. 20.** **M**emento ut diem sabbati sanctifices. **H**oc est sanctū conserues diligenter in eo a peccato abstinendo. **T**ercium est q̄ opera bona et salutaria exercenda sunt diebus festiuis. sc̄z audiēdo missas. **U**nde qui libet s̄m **H**osti. tenet die dominica audire missam ex precepto et tota ira q̄ accipiat benedictionem sacerdotis. ut patet de cōse. distin. i. **M**issas. et ca. **O**mnes fideles. nisi excusetur magna necessitate quod notatur in dicto. c. **M**issas **S**ed: si diceres remote habeo ire ad ecclesiam. **R**espondeo quādo cum deuotione ad ecclesiam accedis. tunc angel⁹ tecum vadit omnes gressus tuos dinumerat. et singuli remunerabuntur tibi in retributione iustorum: quia nullū bonum irremuneratum. et nullum malū impunitum. **E**rgo in via eundo et redeundo ad ecclesiam non est claffandum: sed deuote orandum. **I**tem verbū dei audiendum est in die festiuo. quia est cibus anime. **U**n̄ **M**atth. quarto **N**ō in solo pane uiuit homo. sed in omni s̄bo qd̄ p̄cedit d̄ ore dei. **E**rgo qui libet hō si cōmode p̄t libent̄ d̄z audire verbū dei in die festiuo ut aīam pascat. **U**n̄ **B**regio. **L**ib̄ ment̄ est s̄bū dei **E**t christus dicit in euangelio ut habetur **Joānis. viij.** **Q**ui ex deo est uerbum dei audit. propterea uos non auditis. quia ex deo non estis. **E**rgo malum signum est q̄ aliqui fugiunt sermonem. quia est si-

gnum q̄ non sunt ex deo. sed a diabolo s̄m dictum christi **H**oc tales nō curant q̄ i cimiterio et i foro stant. et sic s̄monem negligūt. **R** **T**ercē elemosyna danda est in die festiuo. de his que cū labore tuo acquisisti. **U**nde **Aug⁹. i. li. de uita christiana d̄r.** **I**llā elemosynā d̄s approbat que de iust̄ laboribus ministratur. sicut scriptum est **H**onora d̄m de tuis iust̄ laboribus. **E**t contigit sepius q̄ parum donum a paupere datū quādo q̄ plus a deo remuneratur q̄ donū a diuite. hoc patet in euangelio de paupere uidua que duo era obrulit. de qua christus dixit ad discipulos **I**sta paup̄ uidua plus obrulit q̄ omnes d̄tes. q̄ deus respicit intentionem et affectū pl⁹ q̄ incensum. **U**n̄ **I**sidorus d̄ summo bono. **Q**uali enim intentione ab unoquoq̄ largitur taliter et apud deū recipitur. **I**tem orationi insistendum est in diebus dominicis et festiuis. **U**nde **Augustinus** **O**ratio tua locutio est ad deū **Q**uando legis deus tibi loquit̄. quando oras deus tecum loquitur et cū deo loqueris. **E**rgo multum et deuote orandum est die festiuo. **U**nde **Augustin⁹.** **O**ratio est anime sancte presidium. angelo bono solamen. diabolo supplicium deo gratum obsequium **I**tem in diebus festiuis laudare debemus deū quia obseruato solemnitatū quasi quedam inchoatio est beate uite quam expectam⁹ **U**n̄ sicut ibi erit operatio assidua dei laudato. sic in festis intendere debem⁹ laudī diuine. **U**n̄ nihil a deo representat in terris quendam celestis habitatiōis statum. sicut alacritas laudantiū deum. **U**nde **Augustinus** in libro confessionum. **V**ere felix esset qui possit diuine laudī semp̄ insistere. **S** **Q**uartum est q̄ q̄etem cordis nostri debem⁹ deo offerre cū meditationibus bonis ut possimus dicere cum psal. **M**editatio cordis mei: in conspectu tuo semp̄ **E**t hoc debet fieri cū meditatione benefi-

diuini
Opt
mori
tiap
grat
bini
viti
mita
tura
sup. 3
nis n
bus e
mora
cui. de
fidenō
tenon
gredū
Se
H
maist
qui cos
actione
quas il
os. be
in scip
sepho
plū n̄
heno
et pco
Joni
go vt
mus
po no
q̄ lanc
no q̄
mus q̄
viti
man
tū
nan
con
n̄
do

precepto

ciorū del. **Unde Chryſt ſup Matth.**
 Optima beneficiorum custos ē ipa me-
 moria bñficioꝝ. ⁊ perpetua cōfeſſio gra-
 tiaꝝ. **Unde Bernard.** Dignū eſt deo
 gratias agere ſp. qꝫ nunqꝫ ceſſat nobis
 bñfacere. **Et memorare debemꝫ ſi bene**
 vſi fuerimꝫ bñficijs dei tūc deus nobis
 mltꝫ melioꝝa ⁊ maioꝝa dabit in vita fu-
 tura. qꝫ dabit tibi ſe ipſuz. **Un Augꝫ**
ſup Jo. Deus tibi totū eſt. ſi eſuris: pa-
 nis tibi eſt. ſi ſitis. aqua tibi ē. ſi in tene-
 bris es. lumen tibi eſt. ſi nudus es. im-
 mortalitas tibi veſtis ē. **Idem li. xi. de**
ciui. dei. Qd̄ deꝫ p̄parauit diligētibꝫ ſe
 fide nō capiſ. ſpe nō attingiſ. charita-
 te nō apphendiſ. deſideria ⁊ vota trāſ-
 grediſ. adquire p̄t. eſtimari nō p̄t.

Feſta ſcōꝝ p̄t ſex ſunt inſtituta

Alta ſanctoꝝ q̄re eccl̄a inſtituit
Hinc deo qꝫ p̄ter qnqꝫ
 Et p̄mo p̄ter honorem diuīe
 maieltatis. qꝫ dei in ſanctis hōꝝramus
 qui eos ſanctificauit. vt ſi debitaſ gr̄az
 actiones repēdamꝫ de donis ⁊ gr̄atijꝫ
 quas illis ꝑtulit. in hoc qꝫ eos ſuos fili-
 os ⁊ heredes fecit. **Olim deus ſolūmō**
in ſeipſo honorabat. mō aut̄ honorat̄ i
ſeipſo ⁊ in ſuis ſcis. **Secdō p̄ter au-**
xiū n̄re infirmitatis. qꝫ p̄ nos ſalutem
 h̄re nō poſſumꝫ. qꝫ in peccatis ſumus
 et peccatoꝝes deus nō exaudit. **Un ꝑs**
Iniqꝫtateꝫ ſi aſpexi in corde meo ꝫ Et
go vt p̄ nobis intercedant eos honora-
mus. **Quere ſc̄ꝫ ſancti orant**
 pro nob̄. **Undeoz h̄z Bonauēꝫ ſup 4.**
 qꝫ ſancti orant p̄ nob̄ duplici rōne. **Pri-**
 mo p̄ter n̄am neceſſitatem. qꝫ indige-
 mus p̄ alios releuari. **Secdō p̄ter dei**
 volūtatem. qꝫ vult vt mēbra ſp̄ūalia ſe
 mutuo iuent. **Ipsi enī ſciūt dei volun-**
 tatē. ⁊ in oĩbus eam implent. et nos eo-
 rū ſumus mēbra. ⁊ iō ſolliciti ſiꝫ nos iu-
 uare. **Tertīa rō p̄t addi p̄ter charita-**
tem ⁊ affectū magnū quē h̄nt ad ſalutē
n̄am **Quere ſc̄ꝫ ſanctoꝝ ora-**
 tiones ſp̄ exaudiant. **Undeoz qꝫ ſic. qꝫ**

nō orant niſi in his in quibꝫ cognoscūt
 deū ſe velle exaudiri. qꝫ volūtꝫ eoz eſt
 vniformis volūtati diuīne. ſic qꝫ nunqꝫ
 peccant vel q̄c̄ꝫ faciūt qd̄ ſit̄ vōlūta-
 tē dei. **¶ Ergo errāt iſti q̄ hoc ſir-**
mit̄ credūt et diſſimilitue tenēt qꝫ quicun-
 qꝫ hoc ſeruitiū vel iſtud fecerit iſti ſcōꝫ vl̄
 huic. qꝫ ſibi fiat. vel qꝫ ab iſta infirmi-
 tate liberet. qꝫ p̄t eē qꝫ deꝫ vult qꝫ illā in-
 firmitatē debes pati. vel qꝫ tibi h̄ nō ſe-
 at qd̄ petis. qꝫ forte nō eſſet ad ſalutem
 tuā. et ſc̄i nll̄o mō orāt p̄ te in tali caſu.

Sz ſpes eſt habēda ad ſuffragia ſcōꝝ.
 qꝫ tibi h̄ qd̄ poſtulas ab eis. tibi impe-
 trare velint a deo. **Et bñ p̄t tibi impe-**
 trare ſi ſaluti tue ꝑderit. vel diuīne vo-
 lūtati ꝑlacuerit. **Tertio vt ſpes n̄ra**

augmētet. **Si enī hoĩes mortales q̄n-**
dam nob̄ ſiles ſic ſunt ſubleuati. vt nō
ſoluꝫ a deo et ſcis in celo honorent̄. ſin-
tr̄is ab hoĩbꝫ venerātur. tūc nos debe-
 mus h̄re ſpem qꝫ mediante auxilio dei
 poſſumꝫ etiā mereri q̄libet in ſtatu ſuo
 qꝫ hōꝝabimur in celo a deo. et ab oĩbꝫ
 venerabimur ſcis et angel̄ dei. **Verbi**

gr̄a **Si es in ſtatu m̄rimoniali: respice**
 br̄am **Annā. ⁊ br̄am Kunigundem et**
 beatū **Henricū. Si in viduitate: tunc**
 respice br̄am **Elizabeth ⁊ Brigittā. et**
 ſic de alijs. **Si es in ſtatu ꝑgitatꝫ tunc**

respice br̄am **Barbarā. ⁊ Katherināz**
 q̄ oēs paſſibiles. ſiles nob̄. mortales fu-
 erūt. et tū tātā gl̄az apud deū in cel̄ me-
 ruerūt. **Sic q̄libet n̄r̄m ſm ſuū ſtatuꝫ**
 p̄t mereri mediante gr̄a dei. ⁊ ſic multa
 bona ꝑfert fidelibꝫ ſcōꝝ cultꝫ. **Mam̄ iu-**
 ſtos letificat cuz audiūt qꝫ deꝫ ꝫ t̄renis
 celeſtia. ꝫ t̄palibꝫ et̄na. his retribuit q̄
 ſibi ſeruiūt. **Sic econuerſo cultus ſcōꝝ**
 ꝫcōꝝes ꝫſūd̄it. **Qñ ad ſcōꝝ ꝫpanē apt-**

paret qꝫ beſtijꝫ ſiles facti ſint. ⁊ illi ange-
 lis. ⁊ quāta bona obtinuiſſent. ſi vt ipſi
 deo ſeruiuiſſent. **Quarto ꝫp̄t debē-**
 tū viciſſitudis. qꝫ gaudēt de ſalutē n̄ra
 ⁊ ꝫuerſione in cel̄. ſic et nos de gloria i-
 ſtoꝝum in t̄ris. **Quia magna inq̄rituꝫ**

De quarto

do videre eē angelis z alijs btis q̄ tanta bona fecerunt z faciunt viatoribz. ab eis sibi nullā reuerētiā exhiberi. p̄pter qd̄ merito a nobis mortalibz venerādi sunt. Quinto p̄pter eoz dignitatē. q̄a sunt Reges z Regine regni celestis. **Uñ** in ps̄ de quolibet sancto dicit̄. **P**osuit dñe super caput eius coronā de lapide p̄cioso zc̄. **S**i Reges terreni honorandi sunt h̄ in terris: multo amplius Reges celestes. qui iam possident regnum celi cū aīa. post resurrectionē cū corpore et aīa. cū ch̄s dicet eis vt h̄ **Matthi xxv.** Venite bñdicti p̄ris mei. possidete regnum.

De q̄rto precep̄.

Honora patrem z matrem. In q̄ precepto s̄z **Auḡ** implicat oīs actus beniuolentie proximo impendendus siue ex debito natural' obligatōis. sicut in honore qui debet patri naturali. siue ex debito charitatis. sicut alij actus pietatis qui ex charitate pximo impendunt. **S**ciendū q̄ h̄ p̄ceptuz trāsgrediunt̄ sex genera hoim. **E**t sunt p̄mi q̄ verecundant̄ de suis parentibz z eis seruire p̄temnant. qd̄ est p̄ceptum dei. qz tenemur humiliter z reuerenter seruire parentibz n̄ris tota virtute corp̄is n̄ri. **U**t si debiles sunt. ipos corp̄aliter portem⁹. z eis manualit̄ seruiamus. **I**tem si ceci sūt q̄ eis ducatus p̄beam⁹. et eoz quascūqz infirmitates leuiter tractando. **Uñ** **Eccl̄i. vij.** Honora patrē tuū. et gemitus matris tue ne obliuiscaris. **M**emento qm̄ nisi per illos natus nō fuisses. **T**ria enī nobilissima in parentibz n̄ris accepim⁹. s. esse. nutrimentū. et doctrinā. quoz nullum eis sufficiēter recompensare possumus. **Uñ** **Arist̄. ix. eth.** **M**agistris. dñs. z parentibz non p̄t reddi equiualens. **E**rgo deo. q̄ nos creauit. **M**agistris. q̄ nos docuerūt. **P**arētibz q̄ nos genuerūt.

non potest fieri digna recompensatō. **E**rgo q̄libet n̄rm p̄pendere deberet cū q̄nto labore educatus est. et cū q̄nta sollicitudine z inquietudine z dolore nutritus et genitus sit. **Uñ** **Tobie. iij.** Honorem habebis matri tue oībz diebz vite tue. **M**emento quāta p̄pessa sit in utero suo p̄pter te. **S**ic q̄libet p̄t deberet puerū suū ad hoc tenere z eū iformare vt m̄rem honoraret sicut **Tobias** in formauit filiū suū. **E**t sili mō q̄libet m̄ deberet puerū suū ad hoc tenere vt patrem suū in reuerētia h̄ret. **S**cōi sūt q̄ in corde suo odiū portant. **S** parētes. cū tñ quilibet ex corde tenet diligere parentes. **Q**uod est p̄ illos q̄ mortē parētibus suis optāt vt hereditatē p̄cipiat vt sine reprehensione s̄m motū p̄rie voluntatis viuāt. qd̄ valde est reprehensibilez graue peccatū. **Q**uod sic p̄bat **S**eni s̄m **Joannē** qui dicit. i. **Jo. iij.** q̄ ille qui odit fratrem suū. homicida est. **I**tē alibi dicit. **Q**ui nō diligit fratrem. manet in morte. **H**oc intelligit̄ de quolibz pximo. **Q**uid tñc de illo dicendū est q̄ parentes suos odit quos plus diligere tenet. **Q**uerit̄ vtz filij plus diligunt parentes. vel ecōuerso. **R**ndet̄ q̄ parētes plus diligūt suos filios. **Uñ** **Arist̄. vij. eth.** **P**arentes plus amāt filios q̄ ecōuerso. eo q̄ magis sciūt parentes q̄ filij q̄ ex eis geniti sūt. **H**oc tñ intelligēdū est naturaliter. quod etiā est vtz cōmuniter. licet qñqz fallat. **E**rgo merito parentes diligēdi sūt viceversa a filiis. **Uñ** **Basilius** **P**arētes n̄ros vt p̄ria viscera diligam⁹. **T**ertij. qui duris z asperis s̄bis cū parentibus p̄tendunt. quod est p̄ceptuz q̄ quilibet blandis s̄bis respondere debet parētibus suis. z eoz reprehensiones z correctōnes patienter z humilit̄ sustinere: **Q**uod est cōtra illos qui parentibz maledicūt. et ex hoc diuinam maledictionē incurrūt. **E**xod. xxi. et **Leuit̄. xx.** **Q**ui maledixerit p̄ri vel m̄ri. morte moriat̄. **Q**z tales qui sic